

Anvisningar om statsbidrag till kommunernas arbete med att stärka det civila försvaret inom socialtjänst och kommunal hälso-och sjukvård

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att betala ut statsbidrag till kommuner i syfte att ge förutsättningar för samtliga kommuner att analysera vilka behov som finns för att utveckla och stärka kommunernas planering och arbete med socialtjänstens och den kommunala hälso- och sjukvårdens civila försvar. Kommunen ska vidare ta fram en övergripande plan för fortsatt arbete utifrån den analys som har gjorts.

Kommunens analys bör ta sin utgångspunkt i de redovisningar som Socialstyrelsen och länsstyrelsen har lämnat gällande uppdraget om kartläggning och stöd av socialtjänstens och den kommunala hälso- och sjukvårdens beredskap (S2021/05469).

Bakgrund

Den försämrade säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde understryker behovet av ett starkt totalförsvar och en stärkt krishanteringsförmåga. En viktig del i det arbetet är att prioritera och stärka det civila försvaret.

Kommuner är centrala aktörer i arbetet med att stärka och utveckla samhällets beredskap. Hälsa, vård och omsorg är sedan den 1 oktober 2022 en av tio utpekade beredskapssektorer inom den nya strukturen för samhällets krisberedskap och civila försvar. Det försämrade säkerhetsläget, tidigare erfarenheter av kriser, utvärderingar samt kartläggningar har tydliggjort att kommunernas beredskap inom socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården behöver stärkas väsentligt.

För att stödja kommunerna i deras arbete har Socialstyrelsen och länsstyrelserna under 2021 getts ett uppdrag gällande kartläggning och stöd av socialtjänstens och den kommunala hälso- och sjukvårdens beredskap (S2021/05469). I juni 2022 fick länsstyrelserna vidare i uppdrag att utgöra ett regionalt stöd till kommunerna i deras arbete med den kommunala hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens krisberedskap och civila försvar (S2022/03174).

Samtliga kommuner ges med detta uppdrag förbättrade förutsättningar att initiera ett arbete med beredskap inom socialtjänstens och den kommunala hälso- och sjukvårdens civila försvar.

Bidragets storlek

Statsbidraget som ska fördelas efter rekvisition omfattar totalt 95 990 000 kronor. Det totala beloppet fördelas med lika stort belopp per kommun, vilket innebär att varje kommun får rekvirera 331 000 kronor.

Vilka kan rekvirera medlen?

Kommuner.

Vad kan ni rekvirera medel för?

Medlen kan användas för att analysera vilka behov som finns för att utveckla och stärka kommunernas planering och arbete med socialtjänstens och den kommunala hälso- och sjukvårdens civila försvar.

Kommunen ska vidare ta fram en övergripande plan för fortsatt arbete utifrån den analys som har gjorts.

Statsbidraget kan användas för att täcka kostnader som krävs för att analysera behoven samt för att ta fram en övergripande plan för fortsatt arbete utifrån den analys som har gjorts.

Kommunernas analys bör ha sin utgångspunkt i de tre redovisningar som Socialstyrelsen och länsstyrelserna har lämnat gällande uppdraget om kartläggning av och stöd av socialtjänstens och den kommunala hälso- och sjukvårdens beredskap. Ni hittar redovisningarna på statsbidragets webbsida;

- Stärkt beredskap inom kommunal hälso- och sjukvård och socialtjänst
- Kartläggning av den kommunala hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens beredskap
- Långsiktig plan för den kommunala hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens beredskap

Kommunernas analys bör innefatta de sex prioriterade områden som framgår av redovisningarna samt andra eventuella områden som identifierats och bedöms vara av vikt för beredskapsarbetet.

Prioriterade områden;

- Planeringsförutsättningar
- Att upprätthålla ordinarie verksamhet vid avbrott och störningar
- Samverkan och ledning
- Utbildning och övning
- Upphandling och samverkan med privata aktörer
- Målgruppsanpassad kriskommunikation

Kommunen kan vända sig till Länsstyrelsen för stöd i arbetet med att identifiera behov och prioritera beredskapsåtgärder. Vidare bör kommunen föra en dialog med Länsstyrelsen om hur arbetet med analysen fortskrider.¹

När kan ni använda medlen?

Socialstyrelsen betalar ut statsbidraget under 2023 och det kan användas från 1 januari till 31 december 2023.

Villkor för statsbidraget

Sista dag att rekquirera medel är den 1 augusti 2023. Rätten till bidrag förfaller om rekvisition inte har lämnats in senast detta datum.

Medel som inte har rekvirerats senast den 1 augusti 2023 får Socialstyrelsen fördela till de kommuner som angivit att de önskar ta del av dessa medel.

Hur gör ni ansökan?

Ansökan görs via Socialstyrelsens e-tjänst. Läs mer om e-tjänsten i faktarutan:

Vägledning för ansökan via e-tjänst

Innan ni rekvirerar bidraget behöver behörig företrädare (eller en person med fullmakt från denne) ansöka om att bli ombud. Tänk på att vara ute i god tid för att ansöka om att bli ombud. Beräknad handläggningstid är en månad.

► [Läs mer om ombudsansökan](#)

Efter att er ombudsansökan beviljats kan ni ansöka om att rekquirera statsbidraget via e-tjänsten. Ni ansöker via webbformuläret som ni hittar genom att klicka på ”Ansök nu” för det specifika bidraget som ni hittar under rubriken ”öppna utlysningar” i inloggat läge.

Kom ihåg att ladda upp och spara de bilagor som Socialstyrelsen begär i e-tjänsten.

Vad gäller för återrapportering och återbetalning av medel?

Varje kommun ska i mars 2024 återrapportera hur statsbidraget för 2023 har använts samt lämna en ekonomisk redovisning. Socialstyrelsen skickar i slutet av bidragsåret eller i början av året därpå ett webbaserat återrapporteringsformulär till kommunens registrator för vidarebefordran till verksamhet med ansvar för statsbidrag.

---

¹ Stärkt beredskap inom kommunal hälso- och sjukvård och socialtjänst - Slutredovisning

Webbformuläret kommer till exempel att innehålla frågor om hur kommunen har använt medlen för att analysera behoven och ta fram en övergripande plan för fortsatt arbete. Medel som inte har använts eller som inte har använts i enlighet med angivna villkor i regeringens beslut eller i dessa anvisningar ska återbetalas till Socialstyrelsen. Ett sådant villkor är att återrapporteringen till Socialstyrelsen sker inom den angivna tidsramen. Oförbrukade medel per den 31 december 2023 ska återbetalas. Socialstyrelsen fakturerar berörda bidragsmottagare.

Information

Allmänna frågor om statsbidraget (ansökan, handläggning, utbetalning) ställs till utredare Alma Haracic och Robin Björk. Ni hittar kontaktuppgifter till utredare på statsbidragets webbsida.